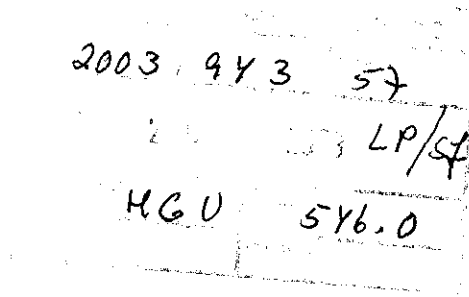

Statens landbruksforvaltning
Postboks 8140 Dep.
0033 Oslo

Rørosmeieriet as
Sollihagaen 2, N-7374 Røros
Tlf: (+47) 72 41 35 00
Fax: (+47) 72 41 35 01
post@rorosmeieriet.no
www.rorosmeieriet.no
Bank: 4280 05 52456
NO 983 973 736 MVA

Kommentar til høringsnotat:

FORSLAG TIL ENDRING I MARKEDSORDNING FOR MELK

Rørosmeieriet as

Rørosmeieriet as er en liten aktør i prisutjevningen. Behandlet melkemengde i 2003 forventes å bli 1,2 mill. liter

Produksjonen består av flytende produkter, smør, fersk ost og gomme. Hoveddelen ligger på **økologisk** flytende søte og sure produkter.

Filosofi

Hovedfilosofien bak produksjonen er å tilby markedet kvalitetsprodukter med lokalt utgangspunkt, aktivt bruk av navnet Røros som symbol på tradisjon, historie, fjell og renhet. Det er utviklet et eget designprogram som skal fremheve disse verdier, med bruk av Røros-navnet som et viktig element.

Økologisk Røros-smør har fått spesialitetmerket til Matmerk, Tettemjølke vil etter all sannsynlighet bli det **første** produkt i Norge som får AOC-merket, geografisk opprinnelse.

Produktene skal ikke være parallelle produkter til eksisterende, men tillegg til eksisterende produkter fra andre leverandører.

Hoveddelen av produktene baserer seg på økologisk melk.

En av utfordringene for Rørosmeieriet as er å posisjonere seg i markedet overfor handelen og forbrukerne:

Rørosmeieriet er ikke småskala som kan ta 285 kr. pr. kg for nøkkelost, selv om produksjonen er til dels svært håndverkspreget

Rørosmeieriet er ikke en storskalaprodusent som kjører store serier, med derpå følgende lave enhetskostnader.

Det vil si at Rørosmeieriet as i storskalasammenheng er en miniaktør og i småskalasammenheng en stor aktør.

VSP

Rørosmeieriet as er lokomotivet i et VSP-program, som er ved sin slutt nå i 2003. En kjøttbedrift er i gang, Røroskjøtt as, et markedsselskap er stiftet, Rørosmat as som skal arbeide med marked og salg. Planen er å komme i gang etter samme konsept innen fisk og grønt.

Økonomi

Rørosmeieriet as har fått støtte etter to ordninger for småmeierier som til sammen gir 1,50 kr. pr. liter konsummelk. Dette vil for 2003 gi et tilskudd i størrelsesorden

1,1 – 1,2 mill. kr.

Forslag til endringer i markedsordningen for melk

I høringsnotat er det foreslått bortfall av begge ordninger for små konsummelkmeierier:

Pkt. 2.4: "Tilgang på råvare er avgjørende for å bidra til økt konkurranse i den videre foredling av meierivarer. LD foreslår derfor betydelig utvidelse av markedsregulators forsyningsplikt, noe som vil gi uavhengige meieriselskaper økt tilgang til melk slik at disse kan øke sine markedsandeler."

Pkt. 4.3.5: I LDs forslag til endringer i markedsordningen ligger det inne endringer i forsyningspliktreglene til flytende melkeprodukter. Disse endringene fører til at uavhengige meieriselskaper som vil produsere flytende melkeprodukter kan begynne i større skala og derfor mener departementet at det ikke er grunnlag for disse ordningene."

Rørosmeieriet AS sine anmerkninger:

Stortinget har satt som mål at 10% av dyrka arealet skal dyrkes økologisk. For at denne målsettingen skal ha noen mening må også foredlingsindustrien følge med. Rørosmeieriet as er en viktig aktør i å foredle økologisk melk.

I LDs merknader og begrunnelse for å fjerne ordningene grunnlegges det med nær ubegrensa tilgang på råstoff, og dermed mulig å øke markedsandelene. For økologisk melk er ikke dette situasjonen, her er en i en oppbyggingsfase. Rørosmeieriet as har i perioder av året ikke tilstrekkelig tilførsel for å dekke dagens behov, langt mindre skru opp produksjonen.

Resultatet av dagens situasjon er at produksjonsseriene blir små og relativt dyrere. Kostnadene ved inntransport av melka blir også naturlig nok dyrere enn for konvensjonell melk.

Fjerning av tilskuddene for små konsummelkmeierier grunnlegges med markedsregulators økte forsyningsplikt og mulighetene for å ta markedsandeler. Det vi har sett i melkesektoren så langt er at aktørene opererer nøyaktig slik markedsteori tilsier: I et marked med en eneutbyder som får konkurranse, vil nummer to ta 20% av markedet. Dette har medført at konkurransen i melkemarkedet så langt kun har medført parallelle produkter: Brunost fra to leverandører i forvekslingsvis lik emballasje er et eksempel. Dette harmonerer dårlig med politiske signal om å ta vare på tradisjoner og tilby forbrukerne et bredere utvalg av produkter.

Rørosmeieriet as forsøker å brette ut markedet og gi forbrukerne nye produkter. Men dette er en tyngre vei å gå for å nå markedet – og vil bli vanskeliggjort ved kun en volumbetraktning og markedsandeler for å oppnå lønnsomhet.

Rørosmeieriet as foreslår:

Rørosmeieriet as ønsker en situasjon der volum og pris på produktene kan bære kostnadene og gi et tilstrekkelig overskudd som gir grunnlag for videre utvikling av selskapet. Imidlertid er dette en krevende prosess med utvikling av nye produkter i et marked som har mye fokus på lavpris. Imidlertid er det tro på at en polarisering i markedet, lavpris - mangfold og kvalitet, vil gi muligheter. Rørosmeieriet as skal finne

sin plass i markedet som søker mangfold og kvalitet. Skal dette lykkes er Rørosmeieriet avhengig av at støtteordninger vedrørende småskalt tillegg videreføres.

Dagens ordning videreføres i tre år med nedtrapping i satsene:

2004:	1,50 kr/l
2005:	1,00 kr/l
2006:	0,50 kr/l

Røros 10. oktober 2003

Arnt Langen
Arnt Langen
Daglig leder